

26 май 2009
София

Честваме 27 май 2009 като ден на свободата от правителството

Работим 5 месеца в годината, за да си платим данъците

27 май 2009 е денят, в който тази година спираме да работим за държавата и започваме да работим за себе си. Данъкоплатците в България работят **почти 5 месеца** през 2009, за да си платят данъците и да напълнят държавния бюджет. Едва 7 месеца работят за себе си.

Най-малко дни сме работили за държавата през 2002 г., когато денят на свободата от правителството е настъпил още на 18 май (виж графиката по-долу).

Методологията за пресмятането на тази символична дата е следната – гражданите изработват средно 201 млн. лв. на календарен ден, измерено чрез очаквания БВП за 2009 г. Следователно, през 2009 са необходими са точно 147 дни, за да се изработят предвидените 29.55 млрд. лв. приходи в бюджета (без да броим помощите и субсидиите, които получаваме от ЕС). За сравнение, миналата година сме работили 3 дни по-малко, за да попълним хазната.

Денят на свободата от данъци отговаря на следния въпрос: „Каква е цената, която плащат гражданите, за държавата?“ Този ден е своеобразен показател за ролята на държавата и степента на преразпределението в икономиката. Колкото по-късно в годината настъпва този ден, толкова по-голям е размерът на държавата и съответно – облагането на бизнеса и гражданите в страната.

Въпреки намалението на някои преки данъци през последните години, размерът на държавата в България е все още прекалено висок - **40.2% от БВП на страната за 2009** се предвижда да бъде взета от гражданите и бизнеса като данъци, такси и осигуровки и преразпределена от държавата чрез бюджета. Това означава, че управляващите се разпореждат средно с 40% от нашите доходи.

Държавата не ни облага само чрез директни данъци и такси – като данък печалба, подоходен данък или такса смет. По-голямата част от приходите в бюджета идват от социални осигуровки и данъци върху потреблението (ДДС, акцизи, мита). За всяка стока и услуга, която купуваме, 20% от цената ѝ отива в държавната хазна като ДДС, а при акцизните стоки този процент дори е по-висок.

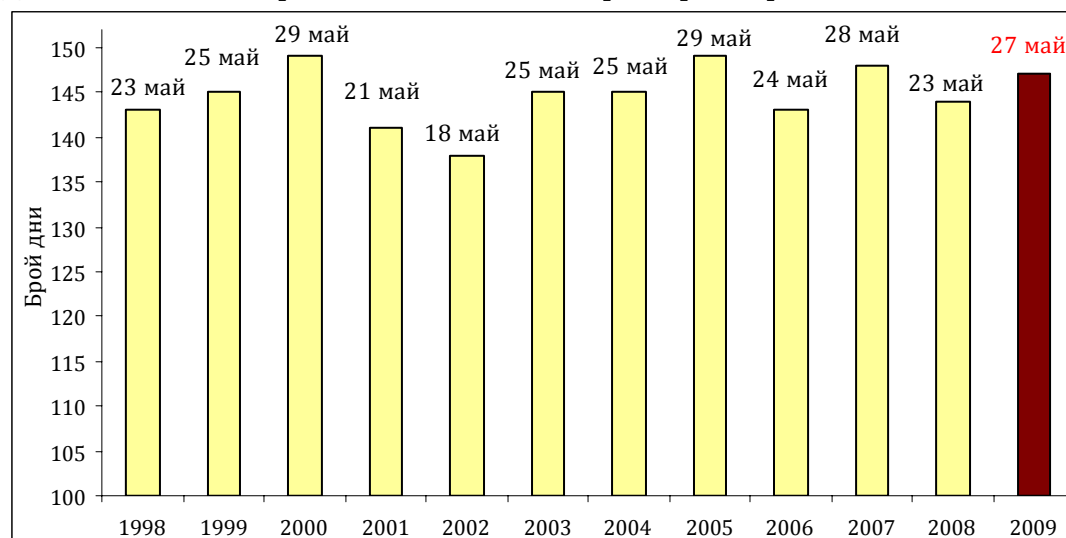
Денят на свободата от правителството се отбелязва в редица страни по света. Ако използваме същата методология, от развитите държави, членки на ОИСР, най-рано този ден настъпва в Южна Корея – на 23 април, което отговаря на преразпределение в икономиката в размер на 31% от БВП. Следват Австралия – на 30 април, Швейцария – 1 май, Словакия – 10 май, Япония – 12 май, Ирландия – 19 май. Това означава, че в тези икономики относително по-малка част от доходите на данъкоплатците се изнемва от държавата.

Колкото по-рано, толкова по-добре

По-големият размер на държавата е свързан с по-нисък икономически растеж, защото преразпределението води до по-малка икономическа ефективност на използваните ресурси в икономиката и често се стига до финансиране на проекти от държавата със съмнителна икономическа целесъобразност и полезност за обществото. Субсидирането на губещи предприятия и дейности от публичния сектор се плаща дефакто от трудещите се и бизнеса, които в същото време могат да вложат парите си в печеливши дейности, да добавят стойност в икономиката, да създадат работни места.

Високото преразпределение на доходите от държавата намалява стимулите на хората да работят, да създават богатство, да инвестират и оттам намаляват икономическият растеж и растежът на доходите им.

Ден на свобода от правителството в България през периода 1998-2009

Източник: ИПИ

За повече информация:

Петър Ганев, икономист

Адриана Младенова, старши икономист

Институт за пазарна икономика (ИПИ)

02 / 952 62 66, 952 35 03

Електронна поща: mail@ime.bg

Интернет страница: www.ime.bg